

F Y R A H Y M N E R

OM

K R I S T U S, K O R S E T O C H K Y R K A N

TILLÄGNADE FÖRFATTARENS MODER

Vår Herres, Jesu Kristi lidande

(Hymn under passionstiden)

I världens ödestimma
Guds Son sitt kors bestiger.
Då slockna himlaljusen
Och all naturen tiger.

Men fienderna ropa:
»De kristnas hopp är jordat.»
Då svarar Gud från höjden:
»Nu är mitt verk fullbordat.»

Guds kärlek seger vinner,
Då Kristus korset tager.
Se, upphöjd över jorden
Han alla till sig drager.

Drag oss till dig, o Kriste,
Vid korset oss bevara.
Låt oss med dig få evigt
I paradiset vara. Amen.

Exsultet caelum

(Hymn på apostladag)

Sig fröjde himmel, fröjde jord
Åt Faderns nådefulla ord,
Som Kristus till vår värld har bragt
Och i sin kyrkas sköte lagt.

Han själv den gode Herre var,
Som omsorg om sitt husfolk bar,
Och skänkte ur ett rikt förråd
Av nytt och gammalt, himmelsk nåd.

Apostlarna han anbefallt
 Att taga tjänares gestalt
 Och skifta kost och giva vård
 Åt rikets barn i Herrens gård.

Nu lever han i himlens land.
 Men sina män från strand till strand
 Han bjöd att gå med detta bud
 Till alla folk från allas Gud:

»Gör bättring, medan tid än är.
 Se, himmelriket kommer här.
 Och den som tror och bliver döpt
 Från synd och dom och död är köpt.»

Vi prisa dig, du nådens Gud,
 För dina trogna sändebud,
 Som gått din väg med tapper håg.
 Din kraft i deras svaghet låg.

Oss herdar sänd i deras spår,
 Som troget vårda dina får.
 Låt Herre, i din kyrka bo
 En enig, apostolisk tro.

O Fader, i all evighet
 Dig tillhör makt och härlighet.
 Dig prise varje folk och land
 Med Sonen och den Helge And! Amen.

Nisi granum

(Hymn på de heliga martyrs dag)

Om vetekornet icke dör,
 Ett ensamt korn förbliver det.
 Men om det dör i fruktbar jord
 Sin skörd mångfaldigt giver det.

Du Herre, var det korn som dog.
 Vid Golgata det jordades.
 Din död gav evigt liv till frukt.
 Och så ditt ord fullbordades.

Till dem, som hört din kallelse
 Och efterföljt dig, har du sagt:
 »Den kan mig icke vara värd,
 Som ej sitt kors uppå sig lagt.»

De heliga martyrerna,
 Som ledo fängelse och död,
 De togo sina kors uppå,
 Men sjöngo under kors och nöd.

Vad gav dem mod att kristligt dö
 Och kraft att kristligt leva här?
 De närts av vetekornets bröd,
 Det livets bröd, som Kristus är.

Ur deras död en härlig skörd
 I kyrkans famn har vuxit opp.
 En skörd av kämpars glada sång,
 Av fröjdfullt mod, av saligt hopp.

Vi prisa dig, o Gud, för dem.
 De voro alla av vår släkt,
 Som nu uti din glädje bo,
 Där segerkransen du dem räckt.

Vi tacka dig, o starke Gud,
 För deras höga föresyn.
 Uppfyll var håg med tillförsikt
 Och låt oss skåda dig i skyn.

Förena med de sällas lov
 Vårt hjärtas ringa sång, o Gud.
 Dig, Fader, Son och Helge And'
 Behage våra läppars ljud. Amen.

Dedicatio Ecclesiae

(Vid kyrkmässa)

Lik en förfaren byggningsman,
 Som gräver genom sand och grus,
 På hälleberget Herren lagt
 En evig grund för kyrkans hus.

Helvetets portar öppna sig
 Mot klippan havets vågor slå,
 Och vattenfloder storma an
 Men Kristi kyrka skall bestå.

En klar och stilla ström går fram
 Och giver glädje åt Guds stad.
 Dess flöden skänka evigt liv
 Uti det helga dopets bad.

När fienderna omge oss
Och rasa i vårt eget bröst,
Vid nådens bord Gud räcker oss
Välsignat bröd och vin till tröst.

Från himlen faller regn och snö
Befruktande förtorkad jord,
Så blomstrar själens ödemark
När Herren sänder ut sitt ord.

Då vaknar menighetens bön
Och hjärtats tacksamhet får ljud.
Sänd Anden, som oss skickliggör
Till tempeltjänst hos dig, o Gud.

Bevara själv din kyrka här
Uti en trosviss enighet.
Dig Fader, Son och Ande ske
Ett samfällt lov i evighet. Amen¹⁾.

Arthur Adell.

1695 — 1819 — 1937.

Inför den Nya Psalmboken.

När Wallin adventssöndagen 1820 predikar i Västerås domkyrka, där den nya psalmboken då för första gången användes, talar han bl. a. också om den gamla 1695 års psalmbok och säger därvid: »Etthundradetjugofem år hava förflutit sedan den[na] psalmbok antogs — — —. Den inneslöt det yppersta, det bästa, som den tiden kunde åstadkomma i enlighet med tidevarvets behov och begrepp. Den förvarar ock flere sånger, vilka, så länge våra fäders språk och andakt lever i detta land, alltid skola finnas lärorika, dyrbara och rörande. Men den framtågande, prövande tiden har ock upptäckt och bevitnat denna boks väsentliga och stora brister. Man har funnit den alltmera obrukbar och ofullständig, så väl i anseende till det myckna otjänliga, den innehåller, som i anseende till det myckna angelägna, den saknar. Den förlägenhet i vilken man härigenom kom, blev i synnerhet märkbar vid den offentliga gudstjänsten, och den enskilda uppbyggelsen måste oftast söka sin näring ur andra källor. Redan för nära 60 år tillbaka var därför en kristelig överhet betänkt på detta viktiga behovs avhjälpande. Kunnige män utsågos, betydliga medel anslogos till företagets främjande och verkställighet. Förslag utkom; flera förslag och försök hava sedermera tid efter annan framgivits, under

¹⁾ Dessa fyra hymner äro hämtade ur *Kyrkoårets aftonböner* (C. W. K. Gleerups förlag).